



## Revisjon ved Hermod Teigen AS avd Egersund

Dato for revisjonen: 11., 16., 17., og 19. oktober 2012

Rapportnummer: 2012.014.R.FMRO

Saksnr.: 2012/1528

### Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:  
Årstein Skrettingland

Fra Fylkesmannen i Rogaland:  
Kirsten Allred (revisjonsleder)  
Margareta Skog (revisor)

## Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket i forbindelse med revisjonen hos Hermod Teigen AS avd Egersund. Avvikene og anmerkningene ble presentert under sluttmøtet på bedriften den 19. oktober 2012.

Fylkesmannen avdekket **3 avvik** under revisjonen:

- **Avvik 1:** Virksomheten mangler skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av rensinstallasjoner, samt for håndtering av farlig avfall.
- **Avvik 2:** Måleprogrammene for vann og luft mangler viktige elementer.
- **Avvik 3:** Risikovurderingen for ytre miljø er ikke tilfredsstillende.

I tillegg avdekket Fylkesmannen følgende anmerkninger:

- **Anmerkning 1:** Det foreligger ikke tilstrekkelig dokumentasjon på at egengenerert fluff er ikke-farlig avfall
- **Anmerkning 2:** Virksomheten har overskredet grenseverdien for utslipp av kvikksølv til luft
- **Anmerkning 3:** Virksomheten har ikke registrert naboklage skriftlig

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Hermod Teigen AS avd Egersund oversende dokumentasjon på at avvikene er lukket **innen 15. februar 2013**, se side 3 i rapporten.

Rapport godkjent: 12.11.2012

Marit Sundsvik Bendixen  
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kirsten Allred  
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Fylkesmannen i Rogaland

## 1. Informasjon om virksomheten

<b>Organisasjonsnr. (underenhet):</b> 971 780 134	<b>Eies av:</b> 943 162 301
<b>Besøksadresse:</b> Kaupanes/Holevika, 4370 Egersund	<b>Telefon:</b> 51 22 49 45
<b>Bransjenr. (NACE-kode):</b> 38.320 Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	<b>E-post:</b> hermod@hermod-teigen.no

### Kontrollert anlegg

<b>Navn:</b> Hermod Teigen AS avd Egersund	<b>Anleggsaktivitet:</b> Gjenvinning av metall- og EE-avfall
<b>Besøksadresse:</b> Kaupanes/Holevika, 4370 Egersund	
<b>Postadresse:</b> Postboks 486 Brakerøya, 3002 Drammen	<b>Risikoklasse:</b> 3
<b>Kommune:</b> Egersund	<b>Tillatelse gitt:</b> 25.11.2010
<b>Sist kontrollert:</b> -	<b>Tillatelse sist oppdatert:</b> -

## 2. Revisjonens omfang

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen i Rogaland har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål, og driver sin virksomhet innenfor egne rammer, og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved

- å granske dokumenter
- å intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- å verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

### Revisjonens tema:

- forhold til omgivelsene
- mottakskontroll av avfall
- produksjon og prosess, dekke
- renseanlegg og utslippskontroll
- shredderavfall, farlig avfall
- avviksbehandling og risikovurdering

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

### Definisjoner:

**Avvik:** Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

**Anmerkning:** Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

### 3. Oppfølging etter revisjonen

Fylkesmannen i Rogaland avdekket 3 avvik og 3 anmerkninger innen de områdene som ble kontrollert.

Hermod Teigen AS avd Egersund plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen **15. februar 2013** sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

Av dokumentasjon trenger vi følgende:

- Skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av renseinstallasjoner, og rutine for håndtering av farlig avfall (avvik 1)
- Måleprogram for vann og luft (avvik 2)
- En revidert/oppdatert risikovurdering for anlegget på Kaupanes (avvik 3)

Pålegget om å oversende opplysninger er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Bedriften har rett til å klage på vedtaket innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14.

En eventuell klage begrunnes og stiles til Fylkesmannen. Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) er klagemyndighet.

Vi ber om at dere i svarbrevet viser til vårt saksnummer (2012/1528). Hvis svarbrevet oversendes som e-post, ber vi om at denne sendes til følgende e-postadresse: [postmottak@fmro.no](mailto:postmottak@fmro.no)

### 4. Gebyr for revisjonen

Virksomheten ble varslet i brev av 23.8.2012 om at det vil bli fastsatt gebyr for kontrollen med gebyrsats 3 tilsvarende kr. 80 200,-. Fylkesmannen har ikke mottatt kommentarer til varselet om gebyr.

Med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8 vedtar Fylkesmannen med dette at Hermod Teigen AS avd Egersund vil bli ilagt gebyr for revisjonen med gebyrsats 3.

Faktura med innbetalingsblankett til virksomheten vil bli ettersendt av Klima - og forurensningsdirektoratet (Klif). Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket kan påklages til Klif innen tre uker etter at brevet er kommet fram. Klagen bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen.

## 5. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

### **Avvik 1: Virksomheten mangler skriftlige rutiner for drift og vedlikehold av renseinstallasjoner, samt for håndtering av farlig avfall**

#### **Avvik fra:**

*Tillatelsen punkt 2.6, internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 7*

#### **Kommentarer:**

Avviket gjelder følgende forhold:

- Rutinene for drift og vedlikehold av oljeutskilleren er mangelfullt dokumenterte
- Rutinene for drift av våtvasker og luftfilter er mangelfullt dokumenterte
- Virksomhetens rutiner for identifisering, håndtering, merking og levering av farlig avfall er ikke dokumenterte

#### **Avviket bygger på følgende observasjoner:**

I intervjuer og oversendt dokumentasjon fremkommer det at virksomheten ikke har skriftlige rutiner for drift av oljeutskiller, våtvasker og luftfilter.

I virksomhetens skjema "Analyserapport avløpsvann fra oljeutskiller" står det feil verdi for maksimalt innhold av olje i vann.

Virksomheten har heller ikke skriftlige rutiner som beskriver hvilke typer farlig avfall som genereres ved anlegget, og hvordan dette avfallet skal lagres, deklarerer og leveres.

### **Avvik 2: Måleprogrammene for vann og luft mangler viktige elementer**

#### **Avvik fra:**

*Tillatelsen punkt 12.1, internkontrollforskriften § 5, 2, ledd punkt 7*

#### **Kommentarer:**

I virksomhetens tillatelse stilles det krav om at målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal blant annet beskrive hvor prøvetakingspunktet er, hvilke parametre vannet skal analyseres for og hvor ofte, hvilken analysemetode som skal benyttes, og hvordan prøver skal tas, lagres og forsendes.

#### **Avviket bygger på følgende observasjoner:**

Analyserapportene fra COWI er ikke å regne som måleprogram. Rapportene har med enkelte elementer som skal være med i et måleprogram, men er ikke detaljert nok med hensyn til metode for prøvetaking, og hvordan prøver skal lagres og sendes.

Analyserapportene fra Hardanger Miljøsenster er ikke å regne som måleprogram. Rapportene beskriver noen av elementene i et måleprogram, men inneholder ikke en måleplan som angir antall målinger over året.

### **Avvik 3: Risikovurderingen for ytre miljø er ikke tilfredsstillende**

#### **Avvik fra:**

*Internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6*

#### **Kommentarer:**

I henhold til internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6 skal virksomheter ”kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene ”.

Når virksomheten skal kartlegge eller identifisere uønskede hendelser, er det viktig at det beskrives hvordan hendelsen kan skje (årsaksanalyse). Hver hendelse skal så vurderes i forhold til sannsynlighet og konsekvens. De ulike hendelsene rangeres deretter etter den risikoskåren (sannsynlighet x konsekvens) de får. Når man vurderer sannsynlighet og konsekvens, skal man legge til grunn dagens situasjon, dvs medregnet det som allerede finnes av forebyggende tiltak/rutiner/barrierer etc.

For hendelser med en uakseptabel høy risikoskåre (basert på virksomhetens akseptkriterier), skal det iverksettes risikoreduserende tiltak. Tiltakene skal være av en slik karakter at de kan ferdigstilles.

#### **Avviket bygger på følgende observasjoner:**

Fylkesmannen mottok i forkant av revisjonen tre risikoanalyser fra virksomheten, deriblant ”Risikoanalyse for fragmenteringsanlegg Egersund”, datert (Sola) 20.5.2011. Risikoanalysen er identisk med den som ble oversendt Fylkesmannen som del av søknad om tillatelse for anlegget, og tilnærmet identisk med risikovurderingene for anlegget på Sola og i Vartdal. Risikoanalysen er ikke oppdatert etter at anlegget startet opp.

Risikovurderingen er mangelfull ved at den ikke er anleggsspesifikk og ved at den ikke omfatter alle forhold relevant for ytre miljø. Måten risikovurderingen er gjennomført på, er ikke i tråd med intensjonen i internkontrollforskriften.

## **6. Anmerkninger**

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

### **Anmerkning 1: Det foreligger ikke tilstrekkelig dokumentasjon på at egengenerert fluff er ikke-farlig avfall**

#### **Kommentarer:**

Virksomheten har fått analysert glødetapet i egengenerert fluff. Glødetapet er lavt nok til at fluffen kan leveres til deponi for ordinært avfall. Det foreligger ingen dokumentasjon på innhold av farlige stoffer i egengenerert fluff.

Avfallsbesitter bør i forbindelse med vurderingen av om det er innhold av farlige stoffer, i det minste undersøke ift kvikksølv, ftalater og bromerte flammehemmere.

**Anmerkning 2: Virksomheten har overskredet grenseverdien for utslipp av kvikksølv til luft**

**Kommentarer:**

Analyserapportene for utslipp til luft fra april og juni 2012 viser forhøyede verdier på utslipp av kvikksølv.

**Anmerkning 3: Virksomheten har ikke registrert naboklage skriftlig**

**Kommentarer:**

Virksomheten har hatt en henvendelse fra nabo om støy. Denne henvendelsen er ikke registrert skriftlig, men er håndtert ved dialog med nabo.

Alle henvendelser/klager fra naboer eller andre, skal registreres skriftlig, eventuelt som del av avviksregistreringssystemet.

## 7. Andre forhold

Andre forhold vi merket oss under revisjonen (utover beskrevne avvik og anmerkningen):

**Avrenning fra dreiespon**

I henhold til tillatelsen (vilkår 3.2) skal dreiespon med rester av emulsjoner lagres innendørs på tette flater som har avrenning til tett tank.

Hermod Teigen AS avd Egersund har fordelt lagringen av dreiespon på to steder på anlegget; innendørs med avrenning til tett tank, og utendørs med avrenning til oljeutskiller.



Bilde 1: Utendørs lagring



Bilde 2: Innendørs lagring

Som bildene over viser, er avrenningen fra de to fraksjonene tilnærmet identisk. Utendørs lagring av dreiespon er et brudd på tillatelsen, og Fylkesmannen forventer at virksomheten retter det ulovlige forholdet snarest mulig.

### **Mottak og mellomlagring av batterier**

Hermod Teigen AS avd Egersund samler inn og mellomlagrer blybatterier.

Blybatterier er farlig avfall. Alle bedrifter som mottar og mellomlagrer farlig avfall må ha egen tillatelse til dette, jf. avfallsforskriftens § 11-6.

Hermod Teigen AS mangler tillatelse til å motta og mellomlagre farlig avfall, inkl. blybatterier, på sitt anlegg på Kaupaneset.

### **Manglende dokumentasjon**

I tillatelsens punkt 4.3 og 5.1 står det at Hermod Teigen AS i løpet av de første 12 måneder fra driftsstart skal gjennomføre egne analyseprogram som framgår av tabell 1 (utslippsbegrensninger for utslipp fra oljeutskillere) og tabell 2 (utslippsbegrensninger for utslipp til luft fra fragmenteringsanlegg etter rensing).

Analyseresultatene skulle oversendes Fylkesmannen fortløpende, og når analyseresultatene for 12 månedersperioden foreligger, skal bedriften oversende en sammenstilling og vurdering av resultatene.

Fylkesmannen fikk først tilsendt analyseresultater fra luft- og vannprøver som del av dokumentasjonen som vi ba om i forkant av revisjonen. Vi ber om at virksomheten *fortløpende* sender inn analyseresultatene som nevnt ovenfor. Benytt helst følgende e-postadresse: [postmottak@fmro.no](mailto:postmottak@fmro.no), merket "2009/638".

Også virksomhetens forslag til screeningprogram skulle ha vært sendt til Fylkesmannen *før* gjennomføring.

## **8. Gjennomføring**

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 11. oktober 2012:
  - Forberedende møte for å detaljplanlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 16. oktober 2012:
  - Informasjon fra Fylkesmannen om gjennomføring av revisjonen.
- Intervjuer og verifikasjoner 16. og 17. oktober 2012:
  - Fem personer ble intervjuet
  - Befaring av anlegget.
  - Gjennomgang av relevant dokumentasjon.
- Avsluttende møte 19. oktober 2012:
  - Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

## **9. Dokumentunderlag**

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- aktuelle lover og forskrifter

- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- utslippstillatelsen fra Fylkesmannen i Rogaland

I vedlegg 2 har vi satt opp en liste over interne dokumenter var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen.

## **10. Offentlighet i forvaltningen**

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal på [www.fylkesmannen.no](http://www.fylkesmannen.no) (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Eigersund kommune

§§§

## VEDLEGG 1

### Deltagere ved Fylkesmannens revisjon ved Hermod Teigen AS avd Egersund, Kaupanes, 11.-19. oktober 2012

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Navn	Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Hermod Teigen	Daglig leder		X	X	X
Tonje Rønning	HMS-leder		X	X	X
Årstein Skrettingland	Avdelingsleder	X	X	X	X
Per Tore Slettebø	Formann			X	X
Egil Fagermo	Operatør			X	X

#### Fylkesmannen i Rogaland revisjonsgruppe:

Kirsten Allred, revisjonsleder

Margareta Skog, revisor

## VEDLEGG 2

### **Dokumentunderlag for Fylkesmannens systemrevisjon av Hermod Teigen AS avd Egersund, Kaupanes, 8.-19. oktober 2012**

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

Dok.nr.
HTE-HSE-BP001: HMS-håndbok (10.09.12)
KVAD1228: Klassifisering og eksterne avvik (16.06.2000)
KVAD1049: Intern avviksbehandling (06.06.2000)
KVAD1728: Identifisering av miljøaspekter (20.10.2006)
Mottak og sanering av større kjøretøy
KVAD1160: Mottakskontroll
Risikoanalyse for fragmenteringsanlegg Egersund
Støymålinger ved Hermod Teigen AS avd Egersund
Rapport Hermod Teigen AS, Avd. Eigerøy Måling av emisjon til luft fra shredderanlegget April 2012 (16.5.2012)
Rapport Hermod Teigen AS, Avd. Eigerøy Måling av emisjon til luft fra shredderanlegget Juni 2012 (20.7.2012)
Dokumentasjon av utslipp fra oljeutskiller. Hermod Teigen – Egersund (12.09.12)
Brev fra Miljø og VVS Teknikk A/S datert 22.2.2011: Oljeutskiller for fragmenteringsanlegg i Egersund
Produktinformasjon: Oljeutskiller type UK-H
Avtaledokument mellom Bjarne Johansen Bildemontering AS og Norsk Gjenvinning Metall AS datert 25.06.12
Avtaledokument mellom Evje Bilopphogging DA og Norsk Gjenvinning Metall AS datert 25.06.12
Ledelsens gjennomgang, datert 24.9.2012